

Bryssel 2.5.2017
COM(2017) 255 final

SÄÄNTÖJEN NOUDATTAMISTA KOSKEVA PAKETTI

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Toimintaohjelma SOLVITin lujittamiseksi: Tuodaan sisämarkkinoiden edut
kansalaisten ja yritysten ulottuville**

{SWD(2017) 210 final}

JOHDANTO

Sisämarkkinat ovat yksi Euroopan suurimmista saavutuksista. Sisämarkkinat ovat Euroopan rakentamisen ytimessä, mutta niiden edut eivät aina toteudu, koska sisämarkkinasääntöjä ei aina tunneta tai niitä ei panna täytäntöön oikein. Ajankohtana, jolloin Euroopan kansalaiset ja yritykset odottavat, että Eurooppa suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia, sisämarkkinat ovat yksi Euroopan parhaista valteista, joiden avulla voidaan kohdata lisääntyvän globalisaation mukanaan tuomat haasteet sekä rakentaa lujempaa ja oikeudenmukaisempaa eurooppalaista taloutta¹.

Sisämarkkinastrategiassaan² komissio tavoitteli syvempiä ja oikeudenmukaisempia sisämarkkinoita, jotka ovat yksi Junckerin komission kymmenestä prioriteetista. Tätä varten strategiassa ehdotettiin, että parannettaisiin mahdollisuuksia päästä markkinoille yli valtioiden rajojen, helpotettaisiin kuluttajien, yritysten ja julkishallintojen elämää ja tuotaisiin sisämarkkinoiden käytännön hyödyt kansalaisten ja yritysten saataville. Komissio ilmoitti, että kaiken tämän tueksi se työskentelee yhdessä jäsenvaltioiden kanssa aidon sisämarkkinasääntöjen noudattamiskulttuurin luomiseksi, ja korosti erityisesti nykyisten välineiden, kuten SOLVIT, lujittamista.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi asiakirjassa *Yhteinen julistus EU:n lainsäädäntöprioriteeteista vuodelle 2017*, joka esitettiin 13. joulukuuta 2016, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio toistivat sitoumuksensa edistää nykyisen lainsäädännön asianmukaista täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa³. Samana päivänä komissio hyväksyi tiedonannon *EU:n lainsäädäntö: parempiin tuloksiin soveltamista parantamalla*⁴, jossa se kertoo, miten se aikoo tiivistää pyrkimyksiään sen varmistamiseksi, että EU-lainsäädäntöä sovelletaan, se pannaan täytäntöön ja sitä valvotaan kaikkien eduksi.

SOLVIT⁵ on maksuton palvelu, jonka kansalliset viranomaiset ovat tarjonneet vuodesta 2002 lähtien kaikissa EU-maissa ja Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa. Palvelussa määrääjat ovat lyhyitä, ja palvelu tarjoaa käytännön ratkaisuja EU:n/ETA:n kansalaisille ja yrityksille, jos ilmenee vaikeuksia siinä, miten viranomaiset tunnustavat EU-oikeuksia erityisesti, kun muutetaan tai harjoitetaan liiketoimintaa yli valtioiden rajojen EU:ssa⁶. SOLVIT käsittelee valtioiden rajat ylittävissä tilanteissa kaikkia ongelmia⁷, jotka liittyvät neljään

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Komission työohjelma 2017 – EU, joka suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia* (COM(2016) 710 final, 25. lokakuuta 2016).

² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Sisämarkkinoiden päivitys: enemmän mahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille* (COM(2015) 550 final, 28. lokakuuta 2015).

³ https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-declaration-eus-legislative-priorities-2017_en

⁴ C/2016/8600, EUVL C 18, 19.1.2017, s. 10.

⁵ Ongelmien ratkaisemiseksi SOLVIT-keskukset tekevät suoraan yhteistyötä verkkosovelluksen avulla. SOLVITia koskevat periaatteet esitetään sen nykyisessä oikeusperustassa eli 17. syyskuuta 2013 annetussa komission suosituksessa 2013/461/EU (EUVL L 249, 19.9.2013, s. 10). Lisätietoja, ks. <http://ec.europa.eu/solvit/>.

⁶ Kuten vuoden 2013 suosituksessa määritellään, rajatylittävä ongelma on hakijan yhdessä jäsenvaltiossa (tai ETA-maassa) kohtaama ongelma, johon liittyy viranomaisen mahdollinen EU:n sisämarkkinalainsäädännön rikkomus toisessa jäsenvaltiossa (tai ETA-maassa); tämä sisältää hakijoiden kohtaamat ongelmat, joita hakijoiden omat viranomaiset aiheuttavat, kun hakijat ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkumiseen tai yrittäneet käyttää sitä. Henkilö saattaa esimerkiksi muuttaa toiseen maahan tai palata kotimaahansa oleskeltuaan jossain muussa maassa. Yritys voi olla sijoittautumassa johonkin maahan, tarjoamassa palveluita tai myymässä tuotteita, joita jo pidetään kaupan jossakin jäsenvaltiossa (tai ETA-maassa).

⁷ SOLVIT ei voi käsitellä tapauksia, jotka liittyvät yksinomaan kansalliseen lainsäädäntöön, joissa ei ole mukana viranomaista tai joissa tuomioistuinmenettely on jo aloitettu. Tällaisia ovat esimerkiksi tapaukset, jotka liittyvät kolmansien maiden kansalaisten oleskeluoikeuksiin EU:ssa, kun kyseiset oikeudet eivät johdu suhteesta EU:n

liikkumisvapauteen (henkilöt, tavarat, palvelut ja pääoma) ja myös niihin läheisesti liittyviin politiikkoihin (kuten verotus-, työllisyys-, sosiaali- ja liikennepolitiikka).

Verkostoa koordinoi Euroopan komissio.

Sen jälkeen kun SOLVIT käynnistettiin vuonna 2002, siitä on tullut hyvin tärkeä väline, jolla autetaan EU:n/ETA:n kansalaisia ja yrityksiä harjoittamaan oikeuksiaan sisämarkkinoilla. SOLVIT on ollut toiminnassa jo 15 vuotta, ja sen käsittelemien tapausten määrä on kasvanut viidestä 200:aan kuukaudessa. Vuonna 2016 SOLVIT käsitteli 2 414 tapausta. SOLVIT-keskuksilta kului keskimäärin 59 päivää tapausten käsittelyyn, ja ne ratkaisivat 89 prosenttia tapauksista.

SOLVIT on käsitellyt lukuisia tapauksia onnistuneesti. Muutama esimerkki:

Ranskalainen yritys haki arvonlisäveron palautusta Saksan viranomaisilta. Hakemukseen ei ollut vastattu 10 kuukauden kuluessa. SOLVITin ansiosta menettely nopeutui kuudessa viikossa ja yritys sai hakemansa palautuksen.

Kolme portugalilaista sairaanhoitajaa haki ammattipätevyytensä tunnustamista Espanjassa. EU-lainsäädännön mukaan viranomaisten on vastattava hakemukseen kolmen kuukauden kuluessa. Määräaika umpeutui, mutta SOLVITin ansiosta sairaanhoitajien pätevyys tunnustettiin ajoissa kahden viikon kuluessa.

Itävaltalainen taitelija halusi rekisteröityä vakituisesti Luxemburgissa asuvaksi. Hän toimitti paikallisille viranomaisille kaikki tarvittavat asiakirjat, mutta nämä kieltäytyivät rekisteröimästä häntä, jollei hän toimittaisi puoltolausuntoa Luxemburgissa asuvalta henkilöltä. SOLVIT ilmoitti, ettei tämä lisävaatimus ollut EU-lainsäädännön mukainen. Paikallinen viranomainen tarkisti kantaansa ja myönsi rekisteröitymistodistuksen. SOLVITin ansiosta tapaus ratkesi viikossa.

Alankomaiden kansalaista estettiin tuomasta perävaunua Bulgariaan hänen muutettuaan sinne. Maahantuojalla ei ollut rekisteriotetta, koska alle 750 kilon painoisia perävaunuja ei tarvitse rekisteröidä Alankomaissa. Bulgarian viranomaiset kieltäytyivät tästä syystä rekisteröimästä perävaunua. SOLVITin ansiosta tapaus ratkesi 13 viikossa.

Romanialaiset fysioterapeutit joutuivat aiemmin odottamaan pitkään ennen kuin saivat pätevyytensä tunnustetuksi ja pystyivät aloittamaan työskentelyn Ranskassa. SOLVIT puuttui asiaan seitsemässä viikossa, ja pätevyys tunnustettiin heti.

Ranskan ilmailuviranomaiset olivat estäneet norjalaista lentoyhtiötä liikennöimästä kotimaan lentoja Ranskassa. SOLVITin puuttuttua asiaan se ratkesi 10 viikossa.

Vaikka SOLVIT on pystynyt ratkaisemaan monia kansalaisten ja yritysten ongelmia, palvelun laajentuminen on lisännyt haasteita. Lisätyötä tarvitaan, jotta järjestelmä voisi hyödyntää koko potentiaalinsa ongelmanratkaisuvälineenä. **Jäsenvaltiot** ovat toivoneet ja kannattaneet entistä vahvempaa SOLVITia, josta kansalaiset ja yritykset saisivat täyden hyödyn. Helmikuussa 2016 **kilpailukykyneuvosto** kehotti komissiota toteuttamaan asian osalta nopeita toimia⁸. Samoin **Euroopan parlamentti** on useaan otteeseen kehottanut lujittamaan SOLVITia⁹.

---

kansalaiseen. SOLVIT ei voi myöskään käsitellä yritysten välisiä kaupallisia kysymyksiä (yritystenvälinen kauppa).

⁸ Ks. neuvoston päätelmät osoitteessa <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6622-2016-INIT/en/pdf>.

⁹ Ks. Euroopan parlamentin päätöslauselma 27. helmikuuta 2014 sisämarkkinoiden ongelmanratkaisuverkosta (SOLVIT) (2013/2154(INI)), Euroopan parlamentin mietintö 1. lokakuuta 2015, aiheesta ”Kohti parempaa

Tässä yhteydessä ja poliittisten painopisteidensä mukaisesti komissio on sitoutunut toteuttamaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa lisätoimia **lujittaakseen SOLVITin strategista roolia**, jotta sisämarkkinat toimisivat käytännössä paremmin kansalaisten ja yritysten kannalta. Tuloksia saadaan aikaan vain, jos jäsenvaltiot varmistavat SOLVIT-keskuksilleen riittävän henkilöstön ja tunnustuksen kansallisissa hallinnoissaan. Heikoin lenkki vaikuttaa koko verkoston toimintaan.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi komissio on käyttänyt perustana SOLVITin nykyisestä toiminnasta tekemäänsä arviota,¹⁰ joka esitetään tämän tiedonannon ohessa. Arviointi on tuonut esille puutteita, jotka kaipaavat parannuksia, erityisesti seuraavilta osin: SOLVIT-keskusten hallinnolliset valmiudet, vuoden 2013 SOLVIT-suosituksessa esitettyjen laatuvaatimusten täyttäminen, tietoisuus SOLVITista ongelmanratkaisuvälineenä erityisesti startup-yritysten, pk-yritysten ja muiden yritysten keskuudessa sekä SOLVITin rooli EU:n lainvalvontatyössä.

Tässä tiedonannossa hahmotellun toimintasuunnitelman lisäksi **sääntöjen noudattamista koskevaan pakettiin** kuuluu muita komission aloitteita, erityisesti yhteinen digitaalinen palveluväylä (Single Digital Gateway), joka tarjoaa kansalaisille ja yrityksille keskitetyn pääsyn sisämarkkinoihin liittyviin tietoihin, tukeen, neuvontaan, ongelmanratkaisupalveluihin ja sähköisiin menettelyihin. Toimintasuunnitelma liittyy komission tiedonantoon *Euroopan seuraavat kärkiyritykset: start-up- ja scale-up-yrityksiä koskeva aloite*, sillä sen tavoitteena on poistaa lisää esteitä niiden startup-yritysten tieltä, jotka haluavat toimia yli rajojen. Toimintasuunnitelmalla myös täydennetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja muiden asiaan liittyvien aloitteiden tavoitteita, mikä heijastaa nykyisen komission ensisijaista tavoitetta edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja mahdollisuuksia EU:ssa.

Tässä tiedonannossa esitetään toimenpiteitä SOLVITin lujittamiseksi ja aikataulu toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla. SOLVITin lujittaminen on jatkuva prosessi, ja aikataulun avulla voidaan seurata tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista. Toimenpiteillä pyritään edistämään SOLVITia I) parantamalla sen laatua, II) toteuttamalla tietoisuutta lisääviä uusia toimia ja III) kehittämällä SOLVITin roolia EU:n lainvalvontatyössä.

I. EDISTETÄÄN SOLVITIA PARANTAMALLA SEN LAATUA

Toimintaa ja laatua koskevat vähimmäisvaatimukset esitetään vuoden 2013 SOLVIT-suosituksessa. Näiden vaatimusten noudattaminen koko verkostossa on tärkeää hakijoiden ja keskusten välisen yhteistyön kannalta. Näitä vaatimuksia sovelletaan verkostossa eri lailla, kuten tämän tiedonannon ohessa esitettävässä arvioinnissa selitetään. Sen vuoksi tarvitaan toimia SOLVITin yleisen laadun parantamiseksi erityisesti hallinnollisten valmiuksien, monimutkaisten ja arkaluonteisten tapausten käsittelyn ja oikeudellisen asiantuntemuksen osalta.

Ennakoedellytyksenä tälle jäsenvaltioiden on varmistettava, että SOLVIT-keskuksilla on hyvät resurssit sekä riittävästi pysyvää henkilöstöä, jolla on tarvittava oikeudellinen

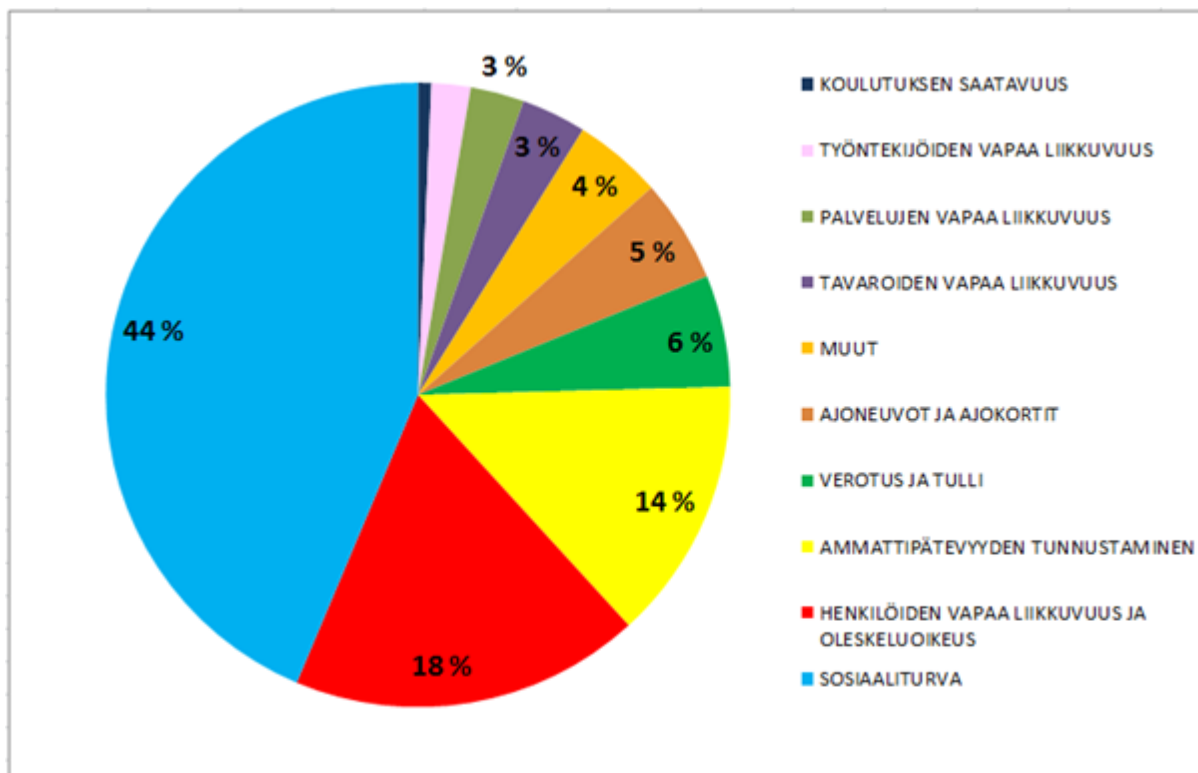
---

sisämarkkinasääntelyä” (2015/2089(INI), esittelijä Anneleen Van Bossuyt) ja Euroopan parlamentin mietintö 3. toukokuuta 2016, *sisämarkkinastrategiasta* (2015/2354(INI), esittelijä Lara Comi).

¹⁰ Ks. tämän tiedonannon ohessa esitettävä komission yksiköiden valmisteluasiakirja *Assessment of the performance of SOLVIT*.

asiantuntemus. Omalta osaltaan komissio hyödyntää jatkossakin SOLVITin toiminnasta laadittujen vuotuisten kertomusten kaltaisia välineitä seuratakseen, että SOLVIT-keskuksilla on riittävästi henkilöstöä, ja käyttää sisämarkkinoiden tulostaulua raportoidakseen tuloksista. Komissio hyödyntää myös kaikkia käytettävissä olevia EU:n rahoitusmahdollisuuksia tarjotakseen jäsenvaltioille **räätälöityä tukea niiden hallinnollisten valmiuksien parantamiseksi** ja SOLVIT-keskusten toiminnan tehostamiseksi. Erityisesti on tarkoitus rahoittaa jatkokoulutuskurssia kansallisissa SOLVIT-keskuksissa työskentelevälle henkilöstölle COSME 2018 -ohjelmasta. Kurssilla keskitytään erityisiin elinkeinoelämän kannalta tärkeisiin oikeudellisiin kysymyksiin. Uudessa rakenneuudistusten tukiohjelmassa on myös tarkoitus tukea jäsenvaltioiden hallinnollisia valmiuksia (muun muassa asiantuntijavaihto ja tekninen apu).

Lisäksi olisi varmistettava **monimutkaisten ja arkaluonteisten tapausten parempi käsittely** komission ja jäsenvaltioiden välillä. Tässä tarkoituksessa edistetään tehokkaampaa **tietämyksen jakamista** esimerkiksi käyttämällä interaktiivisia välineitä, joilla täydennetään lähiopetusta. Tämä on olennaisen tärkeää, kun otetaan huomioon, miten useita erilaisia oikeudellisia aloja SOLVIT kattaa, kuten käy ilmi kaaviosta 1.

Kaavio 1: SOLVITin kattamat oikeudelliset alat vuosina 2002–2016 (lähde: SOLVIT-tietokanta)

Lisäksi **SOLVIT-sivupisteet ('antennit')** voisivat tarjota enemmän erityistä oikeudellista asiantuntemusta. Ne vastaisivat tietyn sektorin tai alan erityisiin tarpeisiin, ja kansalliset politiikka-asiantuntijat osallistuisivat suoraan monimutkaisten tapausten käsittelyyn. Jottei aiheutuisi sekaannusta ja päällekkäistä työtä, komissio pyrkii välttämään sitä, että SOLVITin kaltaisia muita ongelmanratkaisuvälineitä otettaisiin käyttöön erityisillä sisämarkkinalainsäädännön aloilla. Yhdenmukaistamattomien tuotteiden vastavuoroinen tunnustaminen voisi olla hyvä esimerkki. Tässä yhteydessä, jos SOLVITin epävirallinen

lähestymistapa ei tuota tuloksia, komissio tarkastelee mahdollisuutta ottaa yrityksiä varten käyttöön valitusmenettely. Tämä olisi osa vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöönpanon uudelleentarkastelua. Ongelmalliseksi alaksi on havaittu myös verotussäännöt, esimerkiksi verosyrjintä, jota kansalaiset saattavat kokea rajatylittävissä tilanteissa¹¹.

Lisäksi komissio aikoo tarjota verkostolle **tehokkaampaa oikeudellista tukea** mahdollistamalla komission asiantuntijoiden ja SOLVIT-keskusten suoran yhteydenpidon SOLVIT-järjestelmässä. Komissio myös parantaa tietyn tapauksen arvioinnissa ja käsittelyssä mukana olevien kahden SOLVIT-keskuksen välillä olevien eriävien näkemysten sovittelua. Komissio aikoo noudattaa strukturoidumpaa välimiesmenettelyä ja seurata järjestelmällisemmin SOLVIT-tapauksia havaitakseen kiistanalaiset seikat ja kysymykset verkostossa. Vertaisarvioinnin hyödyntäminen työpajoissa auttaa kartoittamaan parhaat käytännöt ja yhteiset säännöt.

Lisäksi komissio aikoo seurata tarkemmin tapausten käsittelyn laatua. Hakijoilta saatu palaute on siten tärkeää menettelyjen parantamiseksi, parhaiden käytäntöjen yksilöimiseksi ja palvelun laadun parantamiseksi. Yhteistyössä SOLVIT-keskusten kanssa kehitetäänkin **kattava käyttäjäkyselyjärjestelmä**.

II. EDISTETÄÄN SOLVITIA TOTEUTTAMALLA UUSIA TIETOISUUTTA LISÄÄVIÄ TOIMIA

Vaikka ei ole mahdollista arvioida niiden rajatylittävän riitojenratkaisun ”markkinoiden” tarkkaa kokoa, jotka ovat SOLVITin potentiaalista toimintakenttää, 500 miljoonan kansalaisen ja yrityksen sisämarkkinat enteilevät, että SOLVITia tarvittaisiin enemmän kuin mitä nykyiset 2 500 tapausta antavat ymmärtää¹².

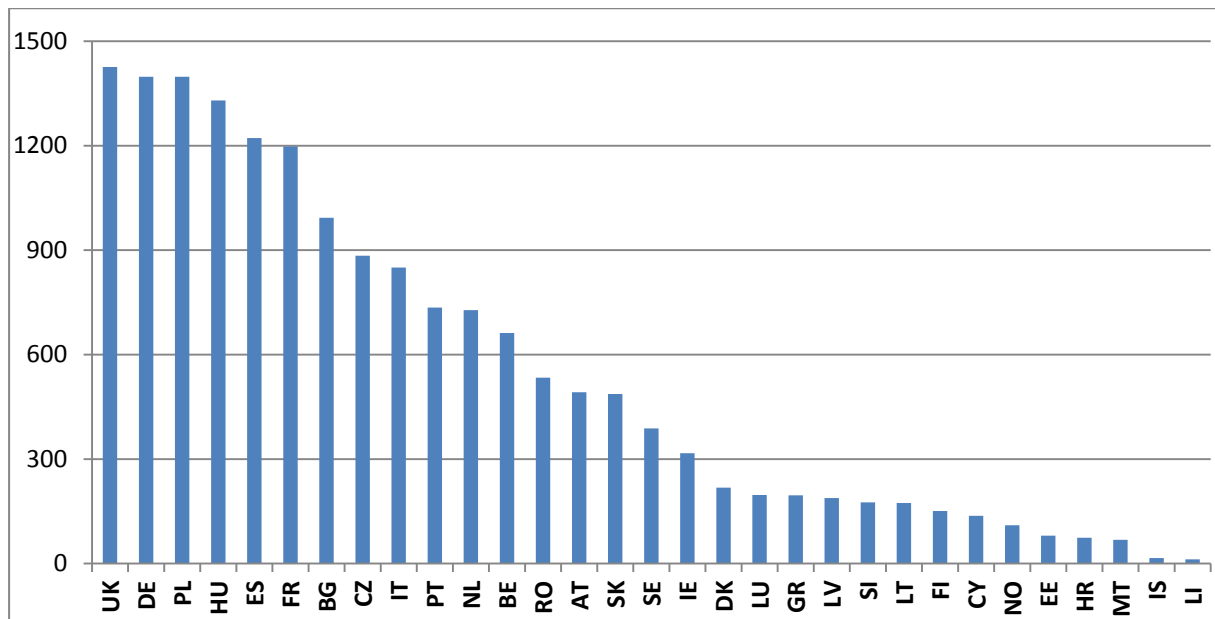
Kaaviosta 2 käy ilmi, kuinka monta tapausta vastaanottavat SOLVIT-keskukset ovat toimittaneet verkostolle. Nämä keskukset sijaitsevat siis EU-/ETA-maassa¹³, josta hakija on peräisin (kansalaisuus), jossa hakija asuu, johon se on sijoittautunut tai josta sen oikeudet ovat peräisin. Vaikka erot tapausten määrässä selittyvät jossain määrin kokoeroilla ja eroilla rajatylittävässä liikkuvuudessa, tietoisuutta lisääviä kohdennettuja toimia on varaa parantaa kaikissa ETA-/EU-maissa. Näissä toimissa keskitytään varmistamaan, että kansalaiset ja yritykset ohjataan SOLVIT-keskukseen aina, kun ilmenee tarve ongelmanratkaisuun SOLVITin vastuualueella, kunkin ETA-/EU-maan tarpeisiin vastaten.

---

¹¹ SOLVITin parempi käyttö käytännön välineenä verotussääntöihin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi rajatylittävissä tilanteissa yksilöitiin yhdeksi toimeksi kansalaisten oikeuksien lujittamiseksi vuoden 2017 katsauksessa Euroopan unionin kansalaisuuteen. SOLVIT käsittelee vuosittain keskimäärin 35 tapausta, joissa on kyse henkilöverotukseen liittyvistä ongelmista. Ongelmista on saatu ratkaistua 86 prosenttia.

¹² Ks. tämän tiedonannon ohessa esitettävä komission yksiköiden valmisteluasiakirja *Assessment of the functioning of SOLVIT*.

¹³ Nämä tapaukset esitetään sen ETA-/EU-maan SOLVIT-keskusta vastaan, jossa ongelma ilmeni.

Kaavio 2: Tapaukset kutakin vastaanottavaa SOLVIT-keskusta kohden vuosina 2002–2016 (lähde: SOLVIT-tietokanta).

Jotta SOLVITin palvelut olisi helpompi löytää, **komissio parantaa SOLVITin yleistä näkyvyyttä** Sinun Eurooppasi -verkkoportaalissa (tärkein yhteyspiste nykyisin).

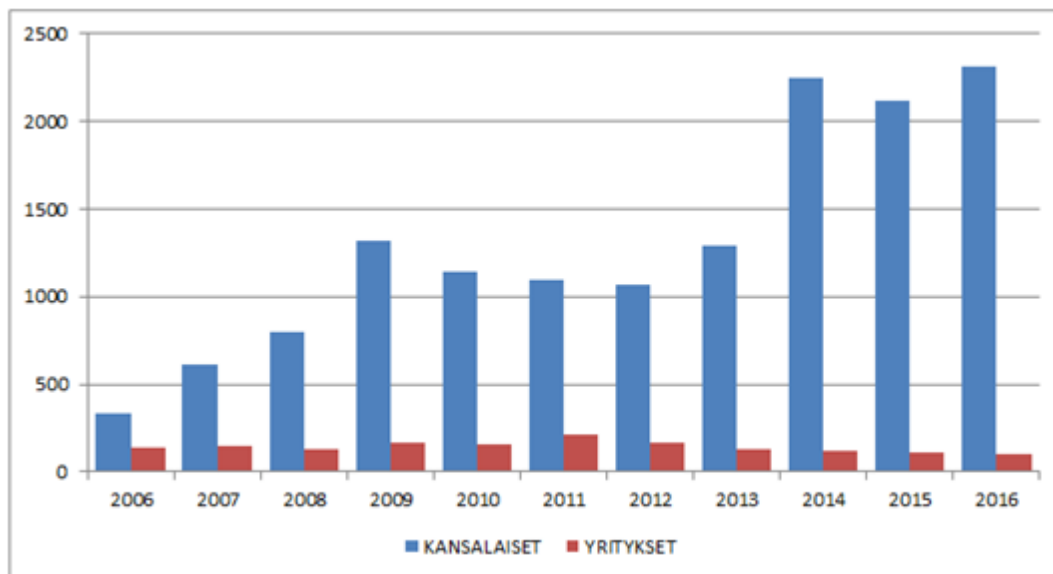
Tuleva yhteinen digitaalinen palveluväylä toisi tässä yhteydessä kansalaisten ja yritysten saataville helposti kattavaa ja korkealaatuista tietoa sisämarkkinoista, henkilökohtaista neuvontaa ja tehokkaita tuki- ja ongelmanratkaisupalveluja. Se linkittäisi nykyiset EU:n ja kansalliset mekanismit, mukaan lukien SOLVIT, ja tekisi sen myötä SOLVITista helpomman löytää.

Komissio tekee myös läheistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa kansallisten SOLVIT-keskusten, jäsenvaltioissa olevien komission edustustojen sekä välittäjäorganisaatioiden (jotka edustavat tiettyjä sektoreita, ammattikuntia tai etuja, kauppakamareita jne.) välityksellä ja tiivistää yhteistyötä muiden asiaan liittyvien verkostojen¹⁴ kanssa kehittääkseen **tietoisuutta lisääviä kohdennettuja toimia** (esimerkiksi yhteiset kokoukset ja koulutuskurssit, yhteiset toimet sosiaalisessa mediassa).

Parempi täytäntöönpano hyödyttää sekä kansalaisia että **yrityksiä**. Kun kansalaisten ja yritysten oikeuksia rikotaan, on tärkeää löytää helposti saatavilla oleva sopivin oikeussuojamekanismi. Kuten kaaviosta 3 ilmenee, vuosien mittaan kansalaisten osuus SOLVITiin toimitetuissa tapauksissa on kasvanut yrityksiin verrattuna. Yhtäältä tämä osoittaa, että SOLVITista on tullut yhä tärkeämpi väline liikkuville kansalaisille EU-/ETA-maissa. Toisaalta se on johtanut siihen, että suhteellisesti harvemmat yritykset hyötyvät palveluista, joita SOLVIT tarjoaa. Yrityksiä koskevissa tapauksissa keskeiset oikeudelliset

¹⁴ Tämä yhteistyö on laaja-alaista. Asiaan liittyvät EU:n ja kansalliset verkostot ovat Yritys-Eurooppa-verkosto, Euroopan kuluttajakeskukset, EURES, Fin-net, tuoteyhteyspisteet, Europe Direct -tiedotuspisteet ja Euroopan oikeusasiamiesten verkosto. Yhteistyö käsittää teknisten sovellusten väliset hyvin tiiviit linkit, mikä mahdollistaa valitusten suoran välittämisen (esimerkiksi Sinun Eurooppasi -neuvontaan ja Europe Direct -puhelinpalveluun). Se kattaa myös yhteiset seminaarit tai koulutustilaisuudet, jotta verkostot saisivat käsityksen toistensa vastuualoista. Näin valitukset voidaan tarpeen vaatiessa ohjata oikealle taholle. Yhteistyöstä säädetään myös EU-lainsäädännössä: jäsenvaltioiden on esimerkiksi varmistettava, että elimet, jotka ovat vastuussa yhdenvertaisen kohtelun edistämisestä sekä työntekijöiden ja heidän perheidensä tukemisesta EU:ssa tekevät yhteistyötä SOLVITin kanssa (direktiivi 2014/54/EU).

alat olivat vuonna 2016 verotus, palvelujen vapaa liikkuvuus ja tavaroiden vapaa liikkuvuus. Yrityksiä koskevilla tapauksilla onnistumisprosentti oli 80 eli alhaisempi kuin verkostossa keskimäärin (89 %). Onnistumisprosentti oli kuitenkin erityisen hyvä verotusosalalla (jolla monet tapauksista liittyvät alv-palautusten viivästymiseen) mutta huonompi tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden alalla.

Kaavio 3: Kansalaisiin liittyvien tapausten kehittyminen verrattuna yrityksiin liittyviin tapauksiin vuosina 2006–2016 (lähde: SOLVIT-tietokanta).

SOLVITia olisi ohjattava käsittelemään enemmän yrityksiin liittyviä tapauksia. On huomattavaa tarvetta **edistää laajempaa tietämystä avusta, jota SOLVIT voi tarjota elinkeinoelämälle**. On yhtä tärkeää toteuttaa samankaltaisia toimia kansallisella tasolla.

Vuosien kuluessa SOLVIT-verkosto on rakentanut yhteistyötään muiden asiaan liittyvien verkostojen kanssa¹⁵. Tässä tarkoituksessa komissio aikoo tukea pyrkimyksiä **tiivistää yhteistyötä** näiden verkostojen kanssa, millä on erityistä merkitystä, jotta useammat yritykset kiinnostuisivat SOLVIT-järjestelmän käytöstä. Erityisen tärkeää on yhteistyö Yritys-Eurooppa-verkoston kanssa. Kyseinen verkosto avustaa pk-yrityksiä ja startup-yrityksiä, jotka toimivat tai aikovat toimia yli valtioiden rajojen.

Komissio aikoo pitää paremmin säännöllistä yhteyttä välittäjäorganisaatioihin kerätäkseen niiden näkemyksiä SOLVIT-järjestelmän kaipaamista mahdollisista parannuksista ja tietämyksen jakamisesta. Se myös ottaa käyttöön uudet järjestelyt, jotka mahdollistavat sen, että välittäjäorganisaatiot voivat toimittaa tapauksia suoraan SOLVITiin ja seurata niitä.

Jos toteutetaan SOLVITiin liittyviä tietämystä lisääviä strategisempia toimia ja kehitetään strukturoidumpaa yhteistyötä välittäjäorganisaatioiden ja asiaan liittyvien verkostojen kanssa, voidaan yleisesti ottaen **parantaa SOLVITin roolia hyödyllisen palautteen antajana ja näytön esittäjänä** siitä, miten sisämarkkinat toimivat käytännössä: kun tapausten kriittinen massa kasvaa ja järjestelmään osallistuu enemmän yrityksiä, saadaan relevantimpaa ja merkittävämpää palautetta sisämarkkinoiden hallintoa varten. Tämä voi tapahtua esimerkiksi käyttämällä SOLVITin tuottamaa näyttöpohjaa arvioitaessa sisämarkkinapolitiikan

¹⁵ Sama kuin edellä.

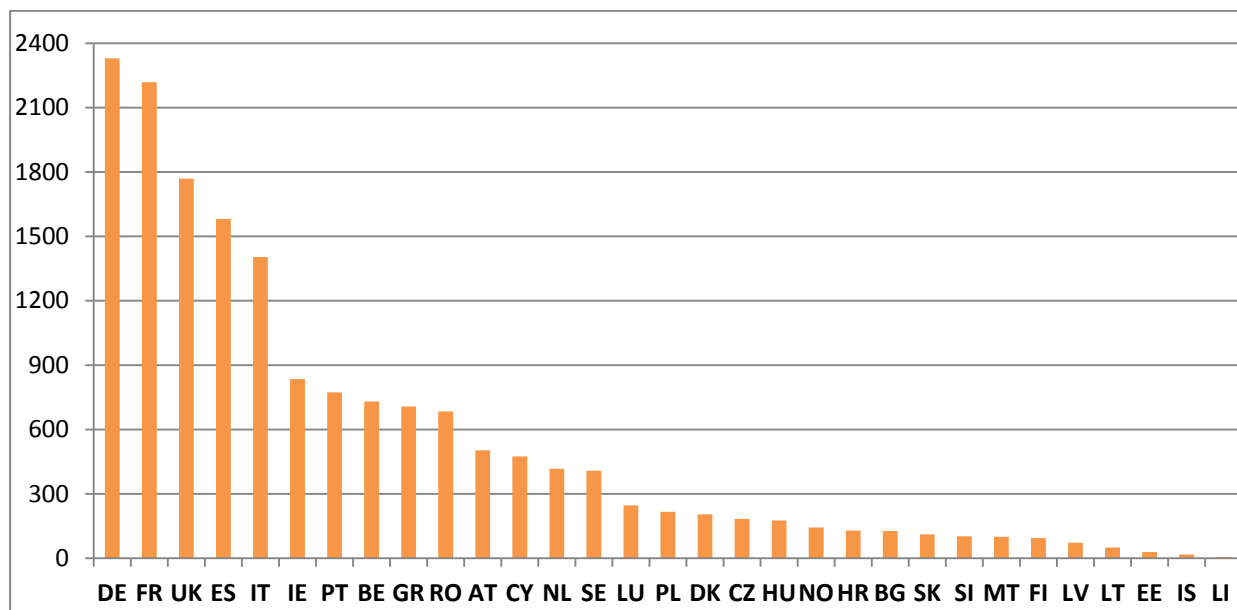
mahdollisia muutoksia ja sitä, pitäisikö antaa uusia EU-säädöksiä EU-lainsäädännössä olevien aukkojen poistamiseksi, kuten tehtiin ammattipätevyydestä annetun direktiivin 2005/36/EY¹⁶ tarkistuksessa. Kun parannetaan SOLVIT-järjestelmän laatua ja lisätään tietoisuutta järjestelmästä, SOLVIT saa tärkeemmän roolin EU:n lainvalvontatyössä.

---

¹⁶ Direktiivi 2013/55/EU (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 132–170).

III. EDISTETÄÄN SOLVITIA KEHITTÄMÄLLÄ SEN ROOLIA EU:N LAINVALVONTATYÖSSÄ

EU-lainsäädännön täytäntöönpanoon liittyvät ongelmat tulevat usein esille SOLVIT-verkoston välityksellä. Kaaviosta 4 käy ilmi, kuinka paljon tapauksia on esitetty johtavaa SOLVIT-keskusta vastaan kutakin ETA-/EU-maata kohden¹⁷.

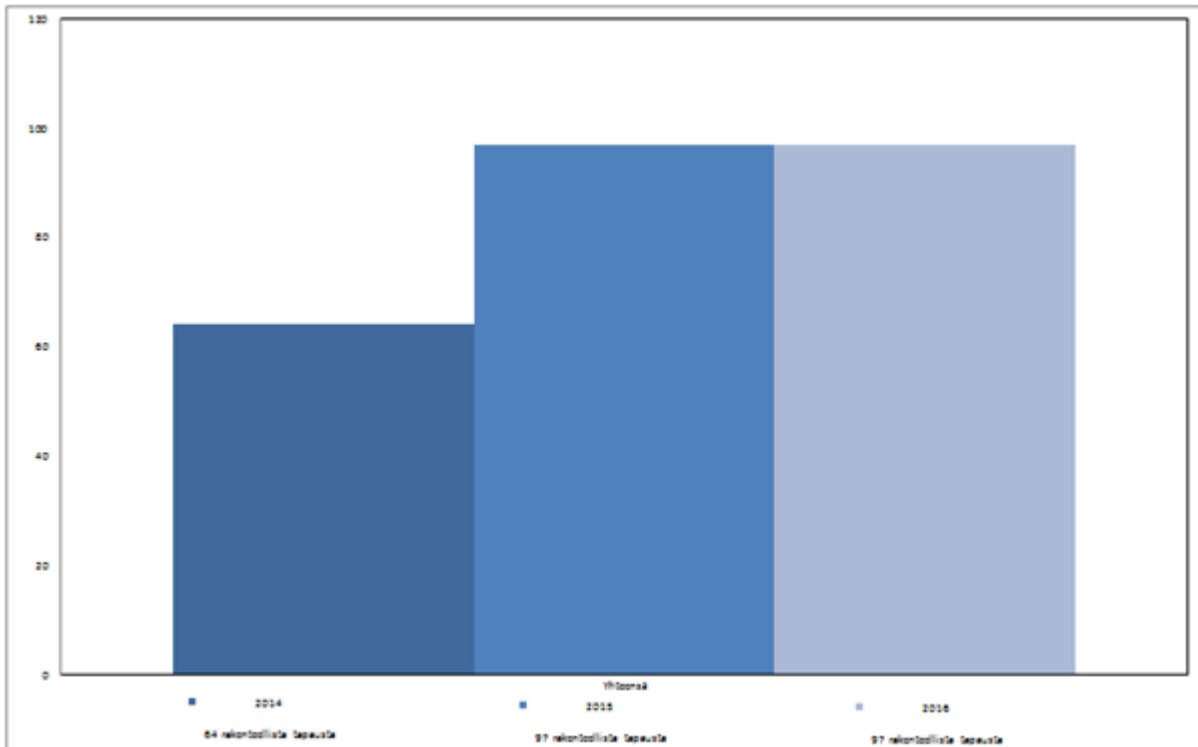

Kaavio 4: Tapaukset kutakin johtavaa SOLVIT-keskusta kohden vuosina 2002–2016 (lähde: SOLVIT-tietokanta).

Kuten kaaviosta 5 ilmenee, SOLVIT on saanut vuosien mittaan ratkaistavakseen yhä useampia tapauksia, jotka liittyvät joko rakenteelliseen ongelmaan (EU-lainsäädännön täytäntöönpano ETA-/EU-maan kansallisessa lainsäädännössä on virheellistä)¹⁸ tai toistuvaan ongelmaan. Se, miten näitä tapauksia nykyisin käsitellään, seurataan ja niistä raportoidaan, ei kuitenkaan mahdollista, kuten tämän tiedonannon ohessa esitettävässä arvioinnissa todetaan, sitä, että SOLVITin kautta kerättyä näyttöä käytettäisiin järjestelmällisesti parantamaan EU-lainsäädännön noudattamista jäsenvaltioissa. Vuonna 2016 SOLVIT käsitteli 97 rakenteellista tapausta, joista jäi ratkaisematta 78 ja ratkaistiin 19. Onnistumisaste on siis vain 20 prosenttia.

¹⁷ Johtava SOLVIT-keskus on sen ETA-/EU-maan keskus, jossa ongelma ilmeni.

¹⁸ Kuten vuoden 2013 SOLVIT-suosituksessa määritellään, rakenteellinen ongelma on rikkomus, jonka aiheuttaa EU-lainsäädännön vastainen kansallinen sääntö (kyseessä ei siis ole kertaluonteinen hallinnollinen virhe). Toistuva ongelma liittyy hallinnollisen käytännön (ei kirjattu sääntö) EU-lainsäädännön vastaiseen rikkomiseen.

Kaavio 5: Rakenteellisiin ongelmiin liittyvien tapausten kehittyminen SOLVIT-järjestelmässä vuosina 2014–2016 (lähde: SOLVIT-tietokanta).

Jäsenvaltiot ovat ensisijaisesti vastuussa EU:n lainsäädännön asianmukaisesta saattamisesta osaksi omaa lainsäädäntöään, soveltamisesta ja täytäntöönpanosta. Tämän vuoksi asianomaisten **SOLVIT-keskusten on ensin käännyttävä kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten puoleen löytääkseen ratkaisun tapauksiin, jotka liittyvät verkoston havaitsemiin rakenteellisiin ja toistuviin ongelmiin.** Jos SOLVIT-keskus ei pysty taivuttelemaan viranomaisia ratkaisemaan ongelmaa, olisi kuitenkin jatkettava mahdollisten ”kentällä” kerättyjen todisteiden tarkastelua, jotta voidaan yksilöidä ongelmat, joilla on merkittävä vaikutus sisämarkkinoiden toimintaan, kuten tiedonannossa *EU:n lainsäädäntö: parempiin tuloksiin soveltamista parantamalla* esitettyssä, komission täytäntöönpanotoimenpiteisiin sovellettavassa strategisessa lähestymistavassa hahmotellaan. Tämä tapahtuu nykyisin tapauskohtaisesti. Olisi kuitenkin kehitettävä kattavampi ja järjestelmällisempi lähestymistapa. Erityisissä rakenteellisissa tapauksissa ja jos se on tarpeen ja oikeasuhteista, komissio voisi lisäksi hyödyntää suunniteltua sisämarkkinoiden markkinatietovälinettä pyytääkseen suoraan asianomaisilta markkinatoimijoilta tietoja esimerkiksi kulurakenteesta, hinnoittelupolitiikasta, voitoista tai työsopimuksista.

Kun komissio tutkii SOLVIT-järjestelmän esille tuomia ongelmia, kansallisille viranomaisille tarjoutuu kannustin tehdä tiiviimpää yhteistyötä SOLVIT-verkoston kanssa. Kansallisella tasolla olisi luotava vahvemmat linkit SOLVIT-keskusten, valituksia käsittelevin yhteispisteiden ja rikkomuskoordinaattoreiden välille, jotta jäsenvaltiot tekisivät enemmän töitä rakenteellisten ja toistuvien ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi **tällaisiin tapauksiin liittyvää käytettävissä olevaa tietoa ja näyttöä voitaisiin levittää ja käyttää strukturoidummalla ja järjestelmällisemmällä tavalla** koko komissiossa ja kansallisella tasolla. SOLVIT-tietokantaa olisi kehitettävä niin, että siihen kirjataan rakenteelliset ja

toistuvat ongelmat ja jäsenvaltiot voivat raportoida ongelmien ratkaisemiseksi toteutetuista toimista.

Sisämarkkinoiden tulostaulun kaltaisia välineitä apunaan käyttäen **komissio aikoo ilmoittaa säännöllisesti jäsenvaltioille** ja asianomaisille sidosryhmille tällaisista EU-lainsäädännön rikkomuksista ja muista sisämarkkinoiden esteistä, jotka SOLVIT-järjestelmä on tuonut esille.

Komission täytäntöönpanotoimenpiteisiin sovellettavan strategisen lähestymistavan mukaisesti **kansalaisia ja yrityksiä olisi neuvottava ja kannustettava hyödyntämään käytettävissä olevia sopivimpia ongelmanratkaisumekanismeja**. SOLVITin nopeita ja epävirallisia oikeussuojamekanismeja voitaisiin käyttää hyväksi komissiolle jätetyissä yksittäisissä kanteluissa, jos kantelija antaa siihen luvan ja jos se on tarkoituksenmukaista ja vastaa SOLVIT-järjestelmän toimeksiantoa.

EU:n sähköisen hallinnon toimintasuunnitelman osana **komissio aikoo tarkastella ”yhden kerran periaatteen” toteutettavuutta**¹⁹. Tämän ansiosta kansalaisten ja yritysten, jotka haluavat jättää komissiolle kantelun ensimmäistä kertaa sen jälkeen, kun SOLVIT-tapaus on jäänyt ratkaisematta, ei tarvitsisi toimittaa uudelleen tietoja, jotka jo ovat SOLVIT-järjestelmässä. Näin komissio voisi tapausta arvioidessaan hyödyntää täysimääräisesti oikeudellisia analyyseja ja todisteita, jotka on jo kerätty SOLVIT-järjestelmän kautta, ja menettelystä tulisi tehokkaampi ja toimivampi.

IV. PÄÄTELMÄT

Komissio on sitoutunut varmistamaan, että kansalaiset ja yritykset voivat hyötyä kaikista sisämarkkinoiden tuomista eduista: sisämarkkinoista voidaan saada täysi hyöty uusina työpaikkoina ja kasvumahdollisuuksina vasta, kun kaikki toimijat tuntevat EU-lainsäädännössä vahvistetut oikeudet ja näitä oikeuksia noudatetaan kaikilta osin ja johdonmukaisesti yli valtioiden rajojen.

Komissio antaa täyden tukensa SOLVIT-verkoston laadun parantamiselle. Tähän päästään parantamalla valmiuksia ja jakamalla tietämystä jäsenvaltioiden kanssa. Edistämällä SOLVITiin turvautumista yrityksissä ja yhteistyön lisäämistä muiden asiaan liittyvien verkostojen kanssa komissio lisäksi varmistaa, että SOLVITista saadaan merkittävämpää palautetta, joka otetaan joka suhteessa huomioon suunniteltaessa tulevaa sisämarkkinapolitiikkaa ja -lainsäädäntöä. Komissio myös kehittää SOLVITin roolia EU:n lainvalvontatyössä hyödyntämällä SOLVITin välityksellä saatuja todisteita strukturoidummalla ja järjestelmällisemmällä tavalla.

Tässä toimintasuunnitelmassa esille tuodut kolme alaa täydentävät toisiaan. Suunnitellut toimenpiteet toteutuvat ainoastaan, jos komissio ja jäsenvaltiot sitoutuvat niihin yhdessä ja ottavat niistä yhdessä vastuun kaikilla hallinnon tasoilla. Ennakkoedellytyksenä SOLVITin lujittamiselle on riittävä henkilöstö ja SOLVIT-keskusten merkityksen tunnustus kansallisissa hallinnoissa. Komissio koordinoi yhteistyössä ETA-/EU-maiden kanssa toimintoja ja raportoi säännöllisesti tämän toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tapahtuneesta edistymisestä puolivuositaisissa SOLVIT-työpajoissa.

Näillä yhteisillä toimilla lujitetaan SOLVITia, kun se ainutlaatuisella tavallaan varmistaa, että kansalliset viranomaiset noudattavat EU-lainsäädäntöä. Samaan aikaan tuotetaan käytännön

¹⁹ *EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelma 2016–2020*, COM(2016) 179 final. Yhden kerran periaatteen mukaisesti hallintojen olisi varmistettava, että kansalaisten ja yritysten tarvitsee toimittaa samat tiedot vain kerran hallinnolle. Julkishallinnon virastot toteuttavat toimia ja mahdollisuuksien mukaan käyttävät sisäisesti uudelleen näitä tietoja – tietosuojasäännöt huomioon ottaen – niin, että kansalaisille ja yrityksille ei aiheudu lisärasitetta.

ratkaisuja ongelmiin, joita yritykset ja kansalaiset kohtaavat harjoittaessaan oikeuksiaan sisämarkkinoilla. Tämä puolestaan tuottaa uusia mahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille sekä auttaa varmistamaan, että kansalaiset ja yritykset voivat nauttia sisämarkkinaoikeuksistaan kaikilta osin.

Etenemissuunnitelma SOLVITin lujittamiseksi²⁰

Komission toimenpiteet:	Aikataulu
<p>tarkastellaan mahdollisuutta ottaa yrityksiä varten käyttöön valitusmenettely tuotteiden vastavuoroisen tunnustamisen alalla;</p>	Vuoden 2017 toinen vuosineljännes
<p>hyödynnetään nykyisiä EU:n tason rahoitusmahdollisuuksia, kuten yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma (COSME) ja rakenneuudistusten tukiohjelma, kehittämään SOLVIT-keskusten hallinnollisia valmiuksia;</p>	Vuoden 2017 kolmas vuosineljännes
<p>kehitetään yhteistyössä SOLVIT-keskusten kanssa kattava käyttäjäkyselyjärjestelmä;</p>	Vuoden 2017 kolmas vuosineljännes
<p>toimintoja parantamalla tarjotaan suurempaa ja tuloksettaampaa oikeudellista tukea verkostolle epävirallisten lainopillisten neuvojen antamiseen, interaktiivisten koulutusvälineiden käyttöön ja eriävien näkemysten sovitteluun;</p>	Vuoden 2018 toinen vuosineljännes
<p>kehitetään yhteistyötä ja kumppanuutta välittäjäorganisaatioiden (jotka edustavat tiettyjä sektoreita, ammattikuntia tai etuja, kauppakamareita jne.) ja asianomaisten verkostojen kanssa mahdollistamalla suora yhteydenpito SOLVITiin;</p>	Vuoden 2018 toinen vuosineljännes
<p>parannetaan SOLVITin löydettävyyttä Sinun Eurooppasi -neuvonnan välityksellä ja myöhemmin osana laajempaa yhteistä digitaalista palveluväylää;</p>	Vuoden 2018 toinen vuosineljännes
<p>toimintoja parantamalla hyödynnetään SOLVIT-tietokannassa olevia tietoja ja todisteita strukturoidummin ja järjestelmällisemmin EU:n kohdennettuun lainvalvontatyöhön;</p>	Vuoden 2018 toinen vuosineljännes
<p>tarkastellaan ”yhden kerran periaatteen” toteutettavuutta tapauksissa, joissa hakijat haluavat jättää komissiolle virallisen kantelun, kun SOLVIT-tapaus on jäänyt ratkaisematta.</p>	Vuoden 2018 toinen vuosineljännes
<p>Jäsenvaltioiden toimenpiteet:</p> <p>varmistetaan riittävä ja pysyvä henkilöstö, palvelun jatkuvuus ja riittävä</p>	Jatkuva

²⁰

Vuodelle 2018 suunnitellut toimet joko liittyvät SOLVIT-järjestelmän tuntuvaan parannukseen tai EU-lainsäädännön ennakoituun hyväksymiseen (esim. yhteinen digitaalinen palveluväylä).

<p><i>EU-lainsäädännön tuntemus jäsenvaltioiden SOLVIT-keskuksissa;</i></p> <p><i>varmistetaan yhteistyö kansallisten välittäjäorganisaatioiden ja erilaisten nykyisten verkostojen kansallisten yhteyspisteiden kanssa mahdollistamalla suora yhteydenpito SOLVITiin;</i></p> <p><i>varmistetaan saumaton yhteistyö SOLVIT-keskusten ja kansallisten valituksia ja rikkomuksia käsittelevien koordinaattoreiden kesken; raportoidaan kansallisten SOLVIT-keskusten välityksellä järjestelmällisesti edistymisestä, jota on tapahtunut rakenteellisten ja toistuvien ongelmien ratkaisemisessa.</i></p>	<p>täytäntöönpano</p> <p>Vuoden 2018 toinen vuosineljännes</p> <p>Vuoden 2018 toinen vuosineljännes</p>
---	--